A-I/1/1315/22

प्रथमसत्रार्द्धम्

प्रथमपत्रम्

मीमांसा

समय: घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्का: 80**

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीया: प्रश्ना: समाधेया:। **(15×2=30)**

1. द्वादशलक्षण्याम् उत्तरषट्कस्य क: प्रतिपाद्यो विषय:?
2. प्रायणीयपदस्य व्युत्पत्तिं दर्शयत।
3. उपदेशातिदेशयो: क: बलाबलनिर्णय:?

अथवा

उपदेशतलक्षणं प्राचीनाचार्यै: किमुक्तम्?

4. स्तोमषट्कं लिखत।
5. क: यूपशब्दार्थ:?
6. गवामयने श्रुता: त्रयो यागा: के?

अथवा

देवताप्रापकलिङ्गानि कानि?

7. चातुर्मास्यानां फलं किम्?
8. ऐकादशिना: पशव: के?
9. अव्यक्तपशौ धर्मा: कुत: अतिदिश्यन्ते?

अथवा

अव्यक्तपदार्थं वर्णयत।

10. पशौ सान्नाय्यधर्मातिदेशे किं विनिगमकम्?
11. सत्राहीनयो: लक्षणं प्रतिपादयत।
12. यागदानहोमपदानामर्थं वर्णयत।

अथवा

का: कवत्य:?

13. खलेवाली यूपो भवतीत्यादौ अतिदेशव्यवस्थां विमृशत।

14. चित्रेष्टौ विद्यमानाः अनेके यागाः के ?

15. दर्वीहोमशब्दार्थो वर्ण्यताम्।

अथवा

पृष्ठैरुपतिष्ठते इत्यादौ पृष्ठशब्देन किं विधीयते ?

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. पञ्च हविष्षु अतिदेशव्यवस्थां विवृणुत।

अथवा

नामातिदेशं सोदाहरणं व्याख्यात।

17. द्वयोः प्रणयन्ति द्वाभ्यामेति इत्यत्र वार्त्तिककारमतमुपपादयत।

अथवा

स्वरसामादिशब्देन धर्मातिदेशविचारं समुपस्थापयत।

18. हविर्देवतयोः सन्निपाते बलाबलं विवेचयत।

19. मधूदके कस्य धर्माः अतिदिश्यन्ते इति विमृशत।

अथवा

द्वादशाहे सत्राहीनयोः धर्मातिदेशव्यवस्थां वर्णयत।

20. पृष्ठशब्दार्थं यथाग्रन्थं व्याख्यात।

अथवा

गानविशेष एव रथन्तरादिशब्दार्थः इति निरूपयत।

स. एकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. अतिदेशलक्षणं भेदाश्च।

अथवा

विशेषातिदेशविमर्शः।

अथवा

प्रकृतिविकृतिनिर्णयविवेकः।

A-I/2/1316/22

प्रथमसत्रार्द्धम्

द्वितीयपत्रम्

मीमांसा

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः 80**

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। **(15×2=30)**

1. वेदिनिष्पादनप्रकारं प्रदर्शयत।

2. प्रतिषेधात् बाधः कीदृशः?

3. बाधसमुच्चययोः को भेदः?

अथवा

पञ्चदशसामिधेनीसिद्धिः कथमिति दर्शयत।

4. सर्वस्वारविधायकं वचनमुल्लिखत।

5. कृष्णलचरौ पाकः किंनिमित्तः?

6. ऋत्विग्वरणं सत्रे कुतो बाध्यते?

अथवा

ऋत्विग्भ्यो दक्षिणाविभागे को नियमः?

7. 'एकविंशतिमनुब्रूयात् प्रतिष्ठाकामस्य' इत्यत्र संख्यापूर्तिः कथम्?

8. प्रतिषेधात् बाधाङ्गीकारे उदाहरणानि लिखत।

9. ऋतपेये का दक्षिणा? सा कस्मै देया?

अथवा

"वाजपेये सप्तदश रथाः" इत्यादि वाक्यं पूर्णं लिखत।

10. कः मनोता मन्त्रः? कुत्र च स पठितः?

अथवा

षडहस्य द्वैविध्यं प्रदर्श्यताम्।

11. 'द्वादशाहे सत्रिभिः मधु भक्ष्यम्' कुतः?

12. सत्राहीनयोः को विवेकः?

अथवा

पौण्डश्ररीकयागविधायकं वाक्यं लिखत।

13. गृहमेधीये का देवता? किं द्रव्यम्?

14. 'पुनः निकृतः' अस्य कोऽर्थः?

15. प्रतिषेधपर्युदासयोः लक्षणं व्याख्यात।

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. कृष्णलचरौ पाकः अनुष्ठेयः उत नेति विवेचयत।

17. संख्यामुष्ठ्यधिकरणमारचयत।

18. खलेवाली यूपो भवतीति वाक्यार्थः विचार्यताम्।

अथवा

सर्वस्वारयज्ञस्वरूपं विव्रियताम्।

19. पशुपुरोडाशयागस्य देवतासंस्कारकत्वं विवेचयत।

अथवा

उदवसानीये दक्षिणायाः परिक्रयार्थत्वं समर्थयत।

20. षोडशिनः प्राकृतत्वं विमृशत।

अथवा

सत्राहीनयोः विवेकं प्रदर्शयत।

स. एकस्य विवरणात्मकमुत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. बाधाध्यायविमर्शः।

अथवा

आज्यभागाधिकरणविवेचनम्।

अथवा

विकल्पसमुच्चययोः वैलक्षण्यचिन्तनम्।

A-I/3/1317/22

प्रथमसत्रार्द्धम्

तृतीयपत्रम्

मीमांसा

समय: घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्का: 80**

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीया: प्रश्ना: समाधेया:। **(15×2=30)**

1. क: वृत्तिकार: कश्च भाष्यकार:?
2. क: अध्ययनपदार्थ:?
3. चोदनाया: वैशिष्ट्यं प्रदर्शयत।

अथवा

विचारशास्त्रस्य वैधत्वं प्रतिपादयत।

4. क: निरालम्बनवाद:?
5. 'तत्सामान्यात् तदितरेषु तथात्वम्' वाक्यार्थमिमं सप्रसङ्गं पर्यालोचयत।
6. औत्पत्तिकसूत्रं लिखत।

अथवा

उपदेशपदार्थं विवृणुत।

7. 'प्रकृतिविकृत्योश्च' इति सूत्रार्थं विवृणुत।
8. अनित्यसंयोगमुदाहरत।
9. विध्यर्थवादौ प्रदर्शयत।

अथवा

हेतुवन्निगदाधिकरणस्य विषयं प्रदर्शयत।

10. विधित्रैविध्यं व्याख्यात।
11. मन्त्राणां प्रामाण्यं निरूपयत।
12. श्रुतिविरुद्धस्मृतिं प्रदर्शयत।

अथवा

लोकवेदाधिकरणसारं व्याख्यात।

13. नामधेयाङ्गीकारस्य फलं किमाह भगवान् भाष्यकारः?

14. नामधेयापवादमुदाहरत।

15. वाक्यशेषः अर्थवादात् अतिरिक्तं प्रमाणं कथम्?

अथवा

आत्मवादस्य श्रुतिं विवृणुत।

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. धर्मलक्षणं प्रतिपादयत।

17. अर्थवादानां प्रामाण्यं व्यवस्थापयत।

18. स्मृतिप्रणयनसार्थक्यं प्रतिपादयत।

अथवा

व्याकरणप्रामाण्यं निरूपयत।

19. उद्भिदधिकरणमारचयत।

अथवा

तत्प्रख्यं चान्यशास्त्रम्। इति व्याख्यात।

20. वाजपेयादिशस्यानां नामधेयत्वं समर्थयत।

अथवा

गौणीवृत्तिं निरूपयत।

स. एकस्य विवरणात्मकमुत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. प्रतिज्ञासूत्रार्थं यथाभाष्यं व्याख्यात।

अथवा

शब्दार्थसम्बन्धविषयमुपपादयत।

अथवा

आकृत्यधिकरणमारचयत।

A-I/4/1318/22

प्रथमसत्रार्द्धम्

चतुर्थपत्रम्

मीमांसा

समयः घण्टात्रयम् **पूर्णाङ्काः 80**

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। **(15×2=30)**

1. प्रथमसूत्रे अथशब्दस्य कोऽर्थः?
2. का नाम चोदना?
3. ब्रह्मचारिणः के नियमाः?
4. धर्माणीति पदस्य कुतच्छान्दसत्वम्?

अथवा

पुद्गलो नाम कः?

5. सुरापानादिकं कस्य नाधर्मः?
6. वैश्यस्तोमः कस्य न धर्मः?

अथवा

वृत्तिकारेण प्रत्यक्षसूत्रे पदव्यत्यासः किमर्थं कृतः?

7. निरालम्बनवादे पूर्वपक्षी किं मन्यते?

अथवा

वैयाकरणनये सर्वं ज्ञानं कथं भासते?

8. सविकल्पकप्रत्यक्षमुदाहरत।
9. दारसंग्रहः कदा कार्यः?
10. औत्पत्तिकशब्दस्य कोऽर्थः?
11. धर्मस्य किं लक्षणम्?
12. धर्मे प्रत्यक्षं कुतो न प्रमाणम्?
13. वृत्तिकारोक्तं प्रत्यक्षलक्षणं किम्?

14. चोदना कीदृशमर्थं बोधयितुं समर्था ?

अथवा

धर्मस्य जिज्ञास्यत्वे को हेतुः ?

15. कस्मिन्नंशे विद्यमानाया हिंसाया निषेधो भवति ?

अथवा

परतः प्रामाण्यस्वीकारे को दोषः ?

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः। **(5×6=30)**

16. श्लोकवार्तिकग्रन्थस्य ग्राह्यत्वं ग्रन्थकारोक्तदिशा वर्णयत।

17. "स्वर्गयागादिसंबन्धविषया चोदना मृषा" इति ग्रन्थं सप्रसङ्गं व्याख्यात।

अथवा

परतः प्रामाण्यस्वीकारे अनवस्थादोषं वर्णयत।

18. मीमांसाशास्त्रस्य अनुबन्धचतुष्टयं सूत्रात् कथं लभ्यते ? इति दर्शयत।

अथवा

श्येनस्य कथमनर्थत्वमिति ? निरूपयत।

19. योगिप्रत्यक्षं निराकुरुत।

अथवा

धर्मशब्दार्थविचारम् उपस्थापयत।

20. निरालम्बनत्वानुमाने प्रतिज्ञादोषान् दर्शयत।

स. प्रश्नस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत। **(1×20=20)**

21. निरालम्बनवादसिद्धान्तं निरूपयत।

अथवा

प्रत्यक्षलक्षणं, तस्य भेदद्वयं च उपपादयत।

अथवा

चोदनैव धर्मे प्रमाणमिति सयुक्तिकं प्रतिपादयत।